

ҰЙЫМДАСТЫРЫЛҒАН ОҚУ ӘРЕКЕТІ ҮДЕРІСІНДЕ МЕКТЕПАЛДЫ ОҚУШЫЛАРЫНЫҢ ЗЕРТТЕУШІЛІК ДАҒДЫЛАРЫН ҚАЛЫПТАСТЫРУ

ВЛАСЕНКО СВЕТЛАНА ВИКТОРОВНА
П.ф.к., А.Мырзахметов атындағы
Көкшетау университетінің Әлеуметтік-
педагогика тәртібі кафедрасының доценті
Қазақстан

БАТЫРБАЕВА НАДИЯ КАДЫРОВНА
Петропавл., Педагогикалық шеберлік орталығы
маманы
Қазақстан

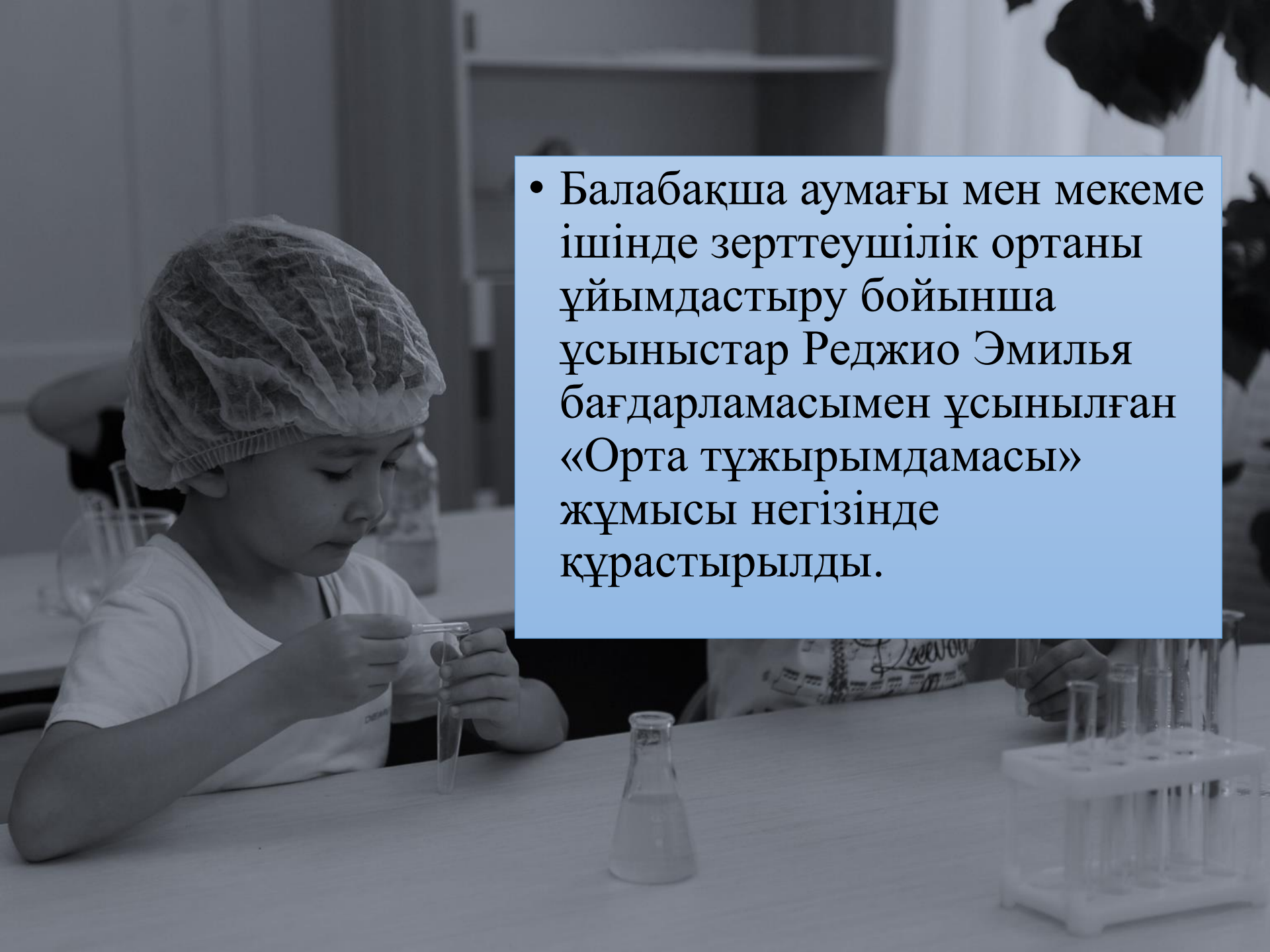
- Балалардың зерттеушілік дағдыларын дамыту мақсатында мектепталды және бастапқы оқыту негізінде ортақ «Жаратылыстану» пәні енгізілді. Берілген зерттеу жұмысы мектепалды мекеме педагогтарының мектепалды жасындағы балалардың зерттеушілік дағдыларын дамытуға негізделген тәжірибелік әрекетін зерттеуге бағытталды.

Жұмыстың мақсаты аталған кезеңде мектеп жасына дейінгі балалардың зерттеушілік дағдыларын дамытуға негізделген әдістемені талдау болып табылады.

- **Теоретикалық негіздеме**
- Зерттеу жұмысы эксперимент жасау баланың танымдық белсенділігін арттырып, баланың өзін-өзі дамытуының негізі болып табылатындығын дәлелдейтін Н.Н. Поддьяков, А.И. Савенковтың жұмыстарының теоретикалық аспектілерін негізделеді.
- Сонымен қатар жұмыстың ғылыми дереккөздері ретінде балаларға нақты нұсқау беру олардың зерттеулері мен жаңалық ашуға деген қызығушылықтарын шектейтіндігін дәлелдеген К.М. Кертаева, О.Б. Боталова, BonawitzE, ShaftoP, GweonH, GoodmanND, SpelkeE, andSchulzL зерттеулерін алдық.

-
- Балабақша аумағы мен мекеме ішінде зерттеушілік ортаны ұйымдастыру бойынша ұсыныстар Реджио Эмилья бағдарламасымен ұсынылған «Орта тұжырымдамасы» жұмысы негізінде құрастырылды.

Зерттеу әдістемесі.

Зерттеу тақырыбы негізінде төмендегі сұрақтар қарастырылды:

- жоғары мектепалды жасы балаларының зерттеушілік дағдыларын дамыту;
- Балалардың зерттеушілік әрекетін ұйымдастыру үшін тәрбиешілердің қолданатын әдістері;
- Балалардың зерттеушілікке деген қызығушылықтары.

- Зерттеу үдерісінде теоретикалық және эмпирикалық әдістер қолданылды: психолого-педагогикалық әдебиеттерді қарастыру, ұйымдастырылған оқу әрекеті, жеке және өзара жұмыс істеу әрекеті үдерісінде оқушылардың зерттеушілік әрекетін бақылау; зерттеушілік әрекетке деген көзқарастарын анықтау мақсатында әңгіме жүргізу, ата-аналардан сауалнама алу; балалардың жасаған өнімдерін талдау, педагогикалық эксперимент.

- Зерттеуге Солтүстік Қазақстан облысы, Петропавл қ. жоғары мектепалды жасындағы 120 бала, мектепалды мекемелерінің 48 педагогі, 56 ата-ана қатысты.

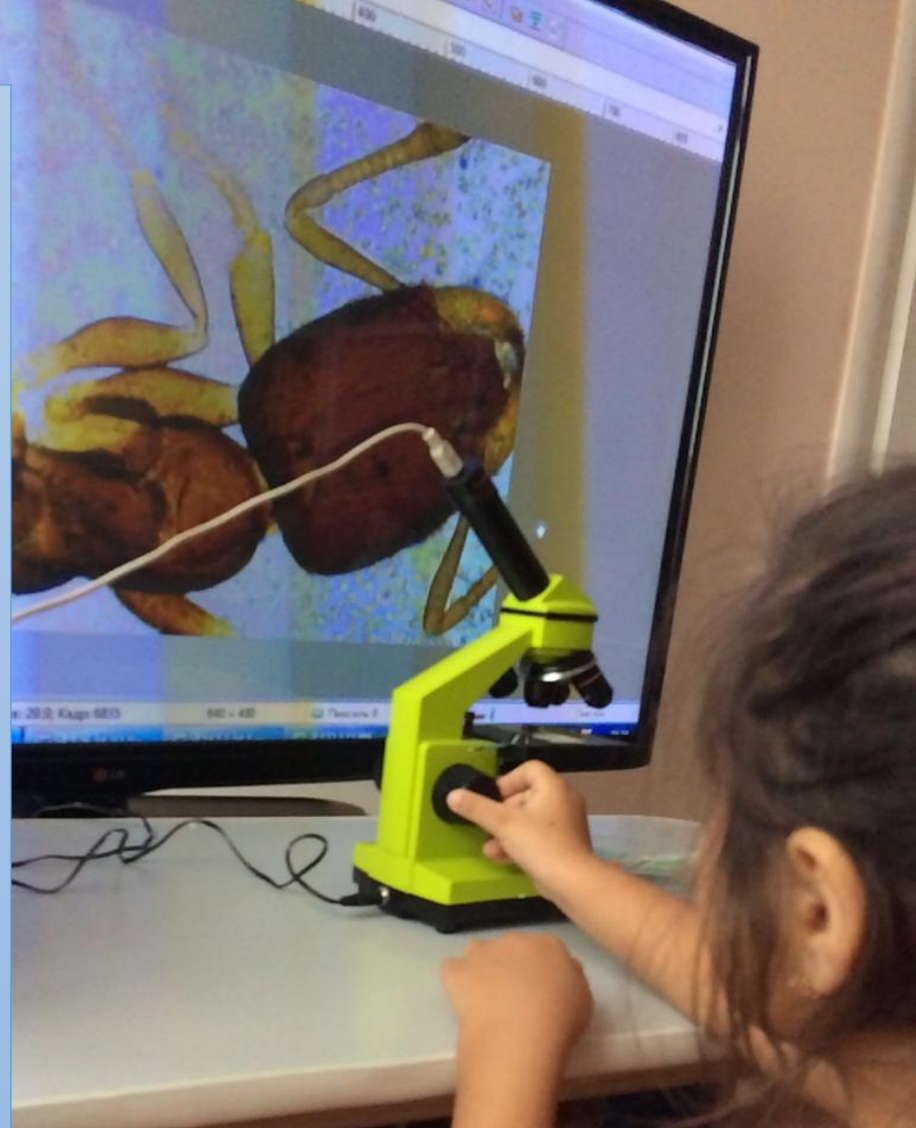
- Бақылау үшін нақты бағалау критерийлері бар бақылау және тексеру парақтары, зерттеушілік әрекетке деген қатынастарын анықтау мақсатында ата-аналар мен педагогтер үшін жасалған сауланамалар құрастырылды.

- Педагогтер жаратылыстану-ғылыми білімдерін қалыптастыру үшін тәжірибелік-эксперименталды әрекеттің ықпалын толық түсінбегендіктен, балалармен жүргізілетін зерттеушілік жұмыстар жүйелі түрде жүзеге асырылмаған.

• **Нәтижелер.** Біздің нәтижелеріміз жоғары жастағы мектепалды баларының зерттеушілік дағдылары табиғатта серуен және ойын кезінде ашылатындығын көрсетті. Балалардың 56 % өз беттерімен қызықты объектілер тауып, 32 % бақылауды өз беттерімен жүргізіп, 64% алынған нәтижелермен жұпта және топта бөлісіп, 87 % өздігінен жаңа материалдар мен заттарды үлгілеу үдерісін жүзеге асыра алды.

ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКИЕ НАВЫКИ ДЕТЕЙ

- Мектепалды мекеме педагогтері үшін мектепалды оқушыларының зерттеушілік дағдыларын дамытуды ұйымдастыру бойынша әдістемелік ұсыныстар құрастырылды. Педагогикалық эксперимент шеңберінде мектепалды балалардың өз бетімен орындай алатын тәжірибе циклі жасалды.

Картотека опытов
и экспериментов с
детьми
дошкольного
возраста
Сборник

*Опыт со старшими
дошкольниками
«Что можно спрятать в
воде?»*

Цель: *умеют
экспериментировать с водой,
устанавливать простейшие
причинно-следственные связи.*
Материалы: *сосуды с водой,
песок, соль, сахар, молоко,
таблица для зарисовок.*

Ход

*Мысленный эксперимент. -
воспитатель задает вопрос
детям: «Что можно
спрятать в воде?».
Выслушивает гипотезы
детей.
Предлагает в парах провести
опыт, сделать зарисовки по
ходу опыта в таблицу и
принять совместное решение.
Дети помещают в воду
различные вещества и
предметы, сравнивают
данные, вносят данные в
таблицу, в виде рисунков.
Делают выводы и
представляют его группе на
основе заполненной таблицы.
Воспитатель задает вопросы:
«Почему некоторые вещества
исчезли, а другие нет?», «Как
называется это свойство
воды?».
Объясняет детям понятие
растворение – процесс
распределения и
взаимодействия одного
вещества в другом.
Предлагает детям составить
алгоритм опыта в виде
рисунка.*

- Жоғары мектепалды балаларының эксперимент жасау және жаңа материалдар мен заттарды үлгілеу жұмыстарын жүзеге асыру үшін құрастырылған өз бетімен орындай алатын тәжірибе циклі мектепалды мекеме педагогтеріне балалардың зерттеушілік дағдыларын дамыту үшін тәжірибеде тиімді қолдануға мүмкіндік береді

Зерттеу жалғасуда...